

INHOUD

Inleiding

- 1 Het begon met een servetje 13

Eerste ronde

- 2 Sangriarood 27
- 3 'Met mij gaat het super!' 38
- 4 Zoek de pony 48
- 5 Mijn gamer girl 58
- 6 Bijzondere briefjes 69
- 7 Het briefjesboek 75

Tweede ronde

- 8 De prostaat is als popcorn 85
- 9 Klaar.Vuur! Richt. 95
- 10 Actief afwachtend beleid 106
- 11 Zes woorden 112
- 12 God roept 122

Derde ronde

- 13 Whac-A-Mole 133
- 14 De alledaagse actiehield 137
- 15 Het mooiste kerstcadeau ooit 143
- 16 In de publiciteit 150
- 17 Ik ben gewoon een vader die briefjes schrijft 155
- 18 De gave van het woord 163

Vierde ronde

- 19 Bijwerkingen 189
- 20 Reddingslijnen 194
- 21 Lieve Emma 207
- 22 Mijn levenslessen voor Emma 212

Epiloog 218

Emma's briefjes-top vijf 220

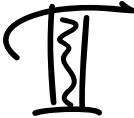
De filosofie van de briefjesschrijver 225

Hoe schrijf je een briefje? 227

Meer briefjes 230

Dankwoord 237

Inleiding

oen mijn dochter Emma nog klein was, wiegde ik haar vaak in slaap in de schommelstoel die we speciaal voor dat doel in de babykamer hadden gezet. Omdat mijn vrouw, Lissa, al zoveel tijd kwijt was met het voeden van de kleine meid, leek me dat wel het minste wat ik kon doen. Eerlijk gezegd koesterde ik die momenten in de schommelstoel. Ik genoot van de geluidjes die Emma maakte terwijl ze in slaap dommelde, van de aanblik van haar piepkleine vingertjes, elke wonderbaarlijke wimper aan haar ogen en de snoezige welving van haar lippen. Dit was mijn moment. Een moment om in alle rust te genieten.

Vaak kwam onze hond, Lucy, naast ons op het kleed liggen. Ze was dol op Emma en wilde overal zijn waar haar 'zusje' was.

Op een dag, vlak voor Emma's eerste verjaardag, zat ik weer met haar in de schommelstoel en keek ik naar Lucy. Ik weet niet hoe ik erop kwam maar ineens besepte ik dat ik Emma op een dag zou moeten vertellen dat Lucy was overleden. Op dat moment was de hond vier jaar oud, en gezien de levensduur

van honden zou mijn dochter waarschijnlijk rond haar achtste verjaardag het verdrietige nieuws te horen krijgen. Ik zou naar woorden moeten zoeken om haar uit te leggen waarom Lucy niet meer bij ons was.

Bij de gedachte alleen al sprongen de tranen in mijn ogen. Ik wist niet of ik dat aan zou kunnen. Ik wilde immers niets liever dan de mooie dingen in het leven met Emma delen, en het idee dat ik haar met verdriet zou moeten confronteren...nee, liever niet.

Hoe kon ik weten dat ik haar uiteindelijk tot vier keer toe zou moeten vertellen dat ik kanker had en haar telkens in zekere zin moest wijsmaken dat ik het wel zou overleven? Niet dus. Maar inmiddels is me duidelijk dat ik aan deze kanker zal overlijden. Het is slechts een kwestie van tijd. Natuurlijk hoop ik op zo veel mogelijk tijd, maar onlangs heb ik van mijn artsen te horen gekregen dat de kans dat ik de komende vijf jaar overleef 8 procent bedraagt.

Emma is nu veertien. Ik heb dus 8 procent kans dat ik nog meemaak dat ze haar middelbareschooldiploma haalt.

Het kost me de grootste moeite om dit op te schrijven. Het feit dat ik niet lang meer te leven heb is soms moeilijk te aanvaarden. Ik ben niet bang voor de dood. Als ik Emma niet had, zou ik gewoon kunnen zeggen: 'Ik heb een mooi leven gehad.' Maar voor mij is het een onaanvaardbare gedachte dat ik mijn kleine meisje moet achterlaten en haar niet volwassen kan zien worden,

dat ik haar niet met raad en daad kan bijstaan, haar niet meer aan het lachen kan maken. Dat ik haar vader niet meer kan zijn.

Dus daar heb ik iets op bedacht. Ik weet niet hoeveel tijd ik nog heb maar ik heb een manier gevonden om haar elke dag te laten weten hoeveel ik om haar geef, hoezeer ik achter haar sta en hoe blij ik ben met de persoon die ze is geworden. Ik schrijf elke dag iets op een servetje dat ik in haar lunchtrommel stop.

Niemand weet hoeveel tijd hem nog rest. We lopen allemaal op deze aardbol rond alsof we onsterfelijk zijn, terwijl we heel goed weten dat het leven in een fractie van een seconde voorbij kan zijn. Het einde van mijn leven is nabij, dat weet ik. Ik ben er niet blij mee, maar het geeft me wel de kans om de balans op te maken en mijn dierbaren te laten weten hoeveel ze voor me betekenen. Dat is het enige wat telt. Je huis, bankrekening, capaciteiten en beroep zijn niet belangrijk meer. Het gaat uiteindelijk om de duurzame relaties die je in je leven hebt opgebouwd. Daar gaat het om. Niets meer, niets minder.

Dit boek is een waarschuwing. Een oproep tot verbinding, tot het delen van gevoelens. Pak de telefoon, schrijf dat briefje, want ik weet maar al te goed hoe fragiel het leven is en hoe belangrijk het is om echt contact te hebben met je dierbaren zolang je er nog bent. Zolang het nog kan.

Lieve Emma, je kunt het tweede honk niet stelen
zolang je met je voet op het eerste blijft staan.
Liefs, papa

1

Het begon met een servetje

Langzaam vouwde ik een servetje op en legde het in Emma's broodtrommel. De laatste tijd draaide het in mijn briefjes vaak om het thema sport. Sinds Emma was gaan softballen, vond ik het leuk om daarop in te haken.

Ik zie mezelf eigenlijk wel als iemand die een honk durft te stelen. Ik sta meestal open voor nieuwe dingen en ben benieuwd wat het leven me zal brengen. Maar er was één moment in mijn leven dat ik bleef treuzelen en geen zin had om naar het tweede honk te rennen.

Mijn vrouw, Lissa, is vijf jaar ouder dan ik. Ik voelde me nog een broekie en was blij en trots dat ze mij als levenspartner koos. (Mijn moeder is vijf jaar ouder dan mijn vader. Toeval?) Getrouwd zijn met iemand die ouder is beteken-

de soms dat ik belangrijke stappen in het leven moest nemen voordat ik eraan toe was. Ik was bijvoorbeeld de eerste van mijn vrienden die een huis kocht en trouwde. Het volwassen leven drong zich in versneld tempo aan me op.

Begin 1999 kwam Lissa naar me toe en zei zonder omwegen: 'Het is tijd.' Ik wist meteen wat ze bedoelde. We hadden het er al vaker over gehad. Het was tijd om te proberen zwanger te worden. Ik was negenentwintig, maar Lissa was al vierendertig. Het werd dus tijd. Hoewel ik al heel lang naar een dochter verlangde, wist ik niet zeker of ik al klaar was voor de volgende stap. Ik voelde me nog niet echt volwassen.

Maar Lissa was bloedserius. Eerlijk gezegd verheugde ik me op de periode dat we zwanger zouden proberen te raken en ik had het niet erg gevonden als dat even zou duren. Om ons heen kampten veel stellen met vruchtbaarheidsproblemen, dus ik ging er niet van uit dat het bij ons meteen raak zou zijn. Ik had nog tijd genoeg om me op de baby voor te bereiden. Dacht ik.

Hoewel het inderdaad niet meteen raak was, duurde het ook niet heel erg lang. Het ging écht gebeuren. Ik zou vader worden.

De daaropvolgende acht maanden gingen voorbij in een roes van bedrijvigheid en voorbereidingen. We bezochten allerlei cursussen. We kozen een kinderarts. We brachten uren door in winkels om rompertjes en andere babyspulletjes uit te zoeken. We maakten het huis babyproof en richtten de babykamer in. (Tip voor toekomstige vaders: zet het wiegje in de babykamer in elkaar. Ik

moest het twee keer doen, en niet omdat ik dat zo leuk vond!)

Natuurlijk lasen we elk namenboek dat er te krijgen was. Ik had een duidelijke voorkeur voor Elizabeth of Matthew. Het liefst had ik een jongen Matthias genoemd, de Duitse versie van Matthew, maar ik wist dat ik die strijd niet zou winnen. Ik probeerde het niet eens. Lissa zette al snel een streep door Elizabeth omdat ze vroeger een huisgenootje met die naam had, met wie ze niet kon opschieten. Lissa vond Benjamin en Chloe leuk. Helaas hadden we al een kat die Ben heette en om dan je kind Ben te noemen, dat ging ons net iets te ver. Ik stemde tegen Chloe toen ik me voorstelde dat ze op de speelplaats zou worden uitgescholden voor 'Chloe Blowy'.

Uit de twintigwekenecho bleek dat mijn wens in vervulling zou gaan. We zouden een dochter krijgen. Mijn hart zwol van trots nu ik een concreter beeld had van de baby die in Lissa's buik groeide. Een klein meisje. Nu pas begon ik het echt leuk te vinden om vader te worden.

En we werden het eindelijk eens over de naam. Ik had Claire altijd een leuke naam gevonden. Er klonk iets van klaarheid en helderheid in door. Lissa ging akkoord. We zouden ons dochtertje Claire Delany Callaghan noemen.

Het was geen gemakkelijke zwangerschap. De eerste zes maanden had Lissa erg veel last van misselijkheid. Vaak vond ze wat ik had gekookt niet lekker, maar eigenlijk maakte dat niets uit want ze hield het toch niet lang binnen. Haar bloeddruk bleef maar stijgen en de artsen maakten zich zorgen om haar

en de baby. Ik voelde me machteloos en wist niet hoe ik haar kon helpen. Het was mijn taak om het huis in orde te maken, de aanstaande moeder naar allerlei doktersafspraken te brengen en me voor de rest nergens mee te bemoeien.

Die dinsdag in oktober begon als een heel gewone dag. Ik ging zoals altijd naar mijn werk en Lissa had een afspraak bij de dokter om haar bloeddruk te laten meten. Rond twaalf uur 's middags kreeg ik een opgewonden telefoontje van Lissa. De dokter maakte zich zorgen. Haar bloeddruk was tot gevaarlijke hoogte gestegen en de baby moest worden gehaald. Vandaag nog. Ik griste mijn spullen bij elkaar en haastte me naar het ziekenhuis. Toen Lissa me de wachtkamer zag binnenkomen, stond ze moeizaam op uit haar stoel. Haar ogen straalden van opwindning. We lachten allebei. Vandaag zouden we onze Claire voor het eerst ontmoeten.

Toen Lissa zich in een ziekenhuisbed had geïnstalleerd, begon het grote wachten. Om de weeën op te wekken had Lissa oxytocine toegediend gekregen. Ze had het bloedheet, terwijl ik stond te rillen van de kou. Met mijn kleren aan ging ik op de kleine bank in de kamer liggen en legde een deken over me heen, maar ik bleef het koud hebben. Het werd een lange nacht. De weeënopwekker sloeg nog niet aan. We keken naar het ochtendnieuws en daarna naar een paar spelprogramma's. Ik maakte me zorgen maar behalve ijsklontjes voor Lissa halen kon ik weinig voor haar doen. Het was een komen en gaan van artsen en verpleegkundigen. Allemaal keken ze naar de tabellen en de apparaten

om te zien of er al schot in de zaak kwam. Na vierentwintig uur was het eindelijk tijd. Lissa kon gaan persen. Maar ik was er nog niet klaar voor.

Waarschijnlijk kwam er voor Lissa geen einde aan deze laatste fase, maar voor mijn gevoel was het zo gebeurd. Voor ik het wist kreeg ik een instrument in mijn handen gedrukt en moest ik, begeleid door de arts, de navelstreng doorknippen. Maar dat wilde ik helemaal niet! Dat had ik de dokter van tevoren uitdrukkelijk gezegd. Maar daar stond ik dan toch, in een kamer vol medisch personeel. Ik had geen keuze. Knarsetandend deed ik wat me werd gevraagd. Toen het was gebeurd, deed ik haastig een stap terug zodat de dokter en de zusters de Apgar-test konden uitvoeren. Onze dochter was geboren.

Maar ik was er nog steeds niet klaar voor.

Als verlamd stond ik in de kamer. Ik wist niet wat ik moest doen. Sterker nog, ik wilde niet eens iets doen. Het ging me allemaal te snel.

Ik was er gewoon nog niet klaar voor.

Maar Lissa, die geen kant op kon in haar ziekenhuisbed, riep me tot de orde. 'Ga naar haar toe,' zei ze smekend.

Ik liep naar de tafel waar de verpleegsters Claire aan het verzorgen waren. Heel zachtjes raakte ik haar aan. Ik wist niet goed wat ik verder kon doen, maar ik wás er in elk geval. Het besef drong nu pas goed tot me door. Ik was vader geworden...

Na de geboorte van Claire ging ik naar huis om te slapen. Ik geef het niet

graag toe, maar de volgende ochtend nam ik rustig de tijd voordat ik terugging naar het ziekenhuis. Ik maakte een lekker ontbijtje klaar, deed de afwas en liet op m'n gemak de hond uit. Eigenlijk had ik niet zoveel zin om naar het ziekenhuis te gaan.

Ten slotte kreeg ik een telefoontje van Lissa. 'Lieverd, waar blijf je?' Ik vloog naar haar toe.

Het liep niet allemaal op rolletjes in het ziekenhuis. Claire had een verhoogd bilirubinegehalte en moest op de eerste dag van haar leven een paar uur in een couveuse liggen om fotherapie te ondergaan. Daar lag ons kleine meisje met een bril op haar hoofd om haar ogen tegen de stralen te beschermen. Tijdens de behandeling mochten we haar niet vasthouden of aanraken. We konden alleen maar door het glas naar haar kijken. Het was een marteling. Tegelijkertijd wakkerde het mijn vaderinstinct aan. Het was wel mijn dochter die daar lag. Helemaal alleen. Ze had me nodig. Nu pas begon ze een beetje 'van mij' te worden.

Wat me echt helemaal over de streep trok, was het feit dat we er langzamerhand achter kwamen dat de naam Claire niet bij haar paste. We hadden ons vergist. Onze baby had de verkeerde naam gekregen en dat was onze schuld. We vroegen aan de verpleegster wat we moesten doen. Ik verwachtte een enorme papierwinkel, tot aan een rechtszaak toe, om de fout te kunnen herstellen. Maar de verpleegster glimlachte vriendelijk en vertelde dat dit wel va-

ker gebeurde en dat we alleen maar een formulier moesten invullen.

Die middag verlieten we het ziekenhuis, als gezin. Met Emma Claire Callaghan. Ik weet niet waarom, maar zodra haar naam was veranderd in Emma, werd ze helemaal mijn dochter. Nu was het écht.

Toen we haar in haar autostoeltje hadden geïnstalleerd en Lissa voorzichtig naast haar op de achterbank schoof, nam ik plaats achter het stuur. Er rustte een belangrijke taak op mijn schouders: mijn gezin naar huis brengen.

Ik keek in de achteruitkijkspiegel. Hoewel ik Emma niet kon zien, wist ik dat ze er was. Mijn meisje. We gingen met onze dochter naar huis.

Ik was er klaar voor.

Lieve Emma,
Telkens als ik op een wonder hoop, hoef ik alleen
maar in jouw ogen te kijken om te weten dat ik een
wonder op de wereld heb gezet.
Liefs, papa

De eerste tijd beperkte mijn rol zich tot luiers verschonen, billetjes insmeren, wiegen, voeden en sussen. Maar naarmate Emma groter werd, besepte ik dat

het vaderschap meer om het lijf had dan alleen maar een naam kiezen (iets wat ik overigens verkeerd had gedaan!) en voor genoeg eten en drinken zorgen. Ik droeg bij aan de ontwikkeling van Emma's persoonlijkheid. De eerste geluidjes, de eerste stapjes, de eerste woordjes, in alles toonde Emma haar eigen karakter. Hoe klein ze ook was, ze was een individu. Het was mijn taak om dat kleine mensje voor te bereiden op de wereld.

De eerste stap was dat we haar het verschil tussen goed en kwaad moesten leren, en dat betekende discipline. Daar ben ik nooit goed in geweest. Wat Emma ook had gedaan, als ze me met een hoopvolle blik in haar ogen aankeek, was ik al verkocht.

De eerste jaren vlogen voorbij en voor ik het in de gaten had, ging ze naar school. Dat betekende dat ik overdag minder tijd met haar kon doorbrengen. Natuurlijk hadden we 's ochtends voor schooltijd een kort moment samen en 's avonds tijdens het eten en het naar bed brengen. Plus de tijd die ik met haar in de auto doorbracht. Kortom, ik had drie momenten per dag om invloed te hebben op mijn dochter: ontbijt, avondeten en bedtijd. Alles bij elkaar opgeteld kwam dat neer op een uur per dag.

Hoewel ik begreep dat het allemaal hoorde bij het proces van loslaten en op eigen benen staan, miste ik de periode dat ik haar dag bepaalde. Nu zouden school en vrienden het grootste deel van haar tijd opeisen. Ik zocht naar een manier om een grotere rol te spelen in haar drukbezette dagen.